

Recenzja dorobku naukowego dra Mariusza Górajskiego, sporządzona na potrzeby postępowania habilitacyjnego

prof. dr hab. Mateusz Pipień
Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie

Zgodnie z treścią pisma z dnia 9.01.2024, które skierował do mnie przewodniczący komisji Uniwersytetu Łódzkiego ds. stopni naukowych w dyscyplinie ekonomia i finanse, prof. dr hab. Rafał Matera, powołano mnie w skład komisji habilitacyjnej, powstałej w celu przeprowadzenia postępowania habilitacyjnego dr Mariusza Górajskiego. W postępowaniu tym powierzono mi obowiązki recenzenta.

Dokonując oceny dorobku naukowego dr Mariusza Górajskiego na potrzeby postępowania habilitacyjnego, biorę pod uwagę *Ustawę z dnia 20 lipca 2018 roku Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce* (Dz. U. z 2023 r. poz. 742 z późn. zm.). Niniejsza recenzja składa się z części, w których dokonam analizy:

1. wykształcenia i przebiegu kariery naukowej Habilitanta,
2. głównego osiągnięcia naukowego, będącego przedmiotem postępowania,
3. istotnej aktywności naukowej realizowanej w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej lub kultury, w szczególności zagranicznej,
4. osiągnięć dydaktycznych, organizacyjnych lub popularyzujących naukę lub sztukę.

Wykształcenie i przebieg kariery naukowej Habilitanta

Pan dr Mariusz Górajski ukończył z wyróżnieniem w 2005 roku studia matematyczne na Wydziale Fizyki Technicznej, Informatyki i Matematyki Stosowanej, Politechniki Łódzkiej. Studiował na kierunku Matematyka Finansowa i Ubezpieczeniowa, gdzie pod kierunkiem prof. Marka Kałuszki przygotował pracę magisterską pod tytułem *Modele rynku ubezpieczeniowego z reasekuracjami*. Następnie w 2005 roku habilitant podjął studia doktoranckie na Wydziale Matematyki i Informatyki Uniwersytetu Łódzkiego, które ukończył w 2009 roku. W 2012 roku obronił pracę doktorską z nauk matematycznych w zakresie matematyki pod tytułem *Pólgrupowe podejście do stochastycznych równań z opóźnieniem*, przygotowaną pod kierunkiem prof. Anny Chojnowskiej-Michalik, w Katedrze Teorii Prawdopodobieństwa i Statystyki Uniwersytetu Łódzkiego. Wcześniej w 2008 roku dr Górajski podjął pracę w Katedrze Ekonometrii Uniwersytetu Łódzkiego, najpierw na stanowisku asystenta (do 2012 roku), zaś później – do chwili obecnej – na stanowisku adiunkta. Od 2017 roku jest też związany zawodowo z Głównym Urzędem Statystycznym, gdzie pracuje na stanowisku konsultanta.

Na podstawie analizy przesłanej mi dokumentacji stwierdzam, że Habilitant legitymuje się stopniem doktora.

Ocena głównego osiągnięcia naukowego, będącego przedmiotem postępowania

Jako osiągnięcie naukowe wynikające z art. 219 ust. 1 pkt. 2 *Ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce* (Dz. U. z 2021 r. poz. 478 z późn. zm.), które stanowi podstawę ubiegania się o stopień doktora habilitowanego dr Górajski wskazuje cykl dziesięciu powiązanych tematycznie publikacji pt. *Optymalne decyzje gospodarcze w warunkach niepewności i ryzyka*. Publikacje, wchodzące w skład tego cyklu, ukazały się po uzyskaniu stopnia doktora. W mojej opinii Habilitant przez lata konsekwentnie pracował nad jasno sprecyzowanym, nowoczesnym zagadnieniem badawczym. Główne osiągnięcie naukowe obejmuje dziesięć prac, z których sześć ukazało się w międzynarodowych czasopismach naukowych posiadających Impact Factor lub CiteScore oraz indeksowanych w bazach Web of Science lub Scopus. Jedynie trzy publikacje z cyklu są napisane w języku polskim. Biorąc pod uwagę liczbę artykułów, punktację czasopism i ich rangę, dorobek ilościowo oceniam jako umiarkowanie obszerny. Głównym tematem badań Habilitanta jest analiza optymalności instrumentów polityki monetarnej i makroostrożnościowej. W swoich publikacjach dr Górajski prezentuje też próby oceny efektywności prowadzenia polityki pieniężnej i makroostrożnościowej przy uwzględnieniu założenia, że podmioty odpowiedzialne za prowadzenie polityki gospodarczej w procesie podejmowania decyzji cechuje niepewność co do stanów otoczenia gospodarczego. Dodatkowo, istnieje również ryzyko braku realizacji założonych celów polityki gospodarczej. W autoreferacie Habilitant wskazuje, że formalno-matematyczne uwzględnienie, zarówno niepewności ekonomicznej, jak i awersji do ryzyka, w opracowanych modelach makroekonomicznych, jest głównym elementem jego dorobku naukowego. Zagadnienie optymalności

polityki pieniężnej jest jednym z kanonicznych tematów zarówno empirycznej makroekonomii, jak również teorii ekonomii. Natomiast badania w zakresie optymalności polityki makroostrożnościowej są obecnie bardzo intensywnie rozwijane. Z tych powodów mogę stwierdzić, że wybór zagadnienia badawczego został przez Habilitanta dokonany prawidłowo. Przedłożony mi do recenzji dorobek jest nowoczesny i zawiera rezultaty ważne dla współczesnej makroekonomii empirycznej i teoretycznej. Spośród najważniejszych rezultatów uzyskanych przez dr Mariusza Górajskiego należy wymienić:

1. Rozważenie dwóch optymalnych strategii bezpośredniego celu inflacyjnego (sztywny i elastyczny) w estymowanych strukturalnych modelach VAR dla gospodarki Polski.
2. Analiza procesów cenotwórczych w modelu DSGE z endogenicznym mechanizmem wyboru przedsiębiorstw, które podejmują decyzję o aktualizacji cen, jako alternatywę do modelu z mechanizmem Calvo.
3. Uzupełnienie modeli, w których rozważa się reguły banku centralnego, dotyczące polityki pieniężnej o ryzyko nieosiągnięcia założonego celu.
4. Próbę wyjaśnienia efektu *interest rate smoothing* istnieniem niepewności ekonomicznej. Przedstawienie formalnego modelu tego zjawiska i zdefiniowanie czym jest niepewność ekonomiczna.
5. Zastosowanie relacji dominacji stochastycznej w definiowaniu reguł polityki makroekonomicznej, w której uwzględnia się ryzyko nieosiągnięcia założonego celu.
6. Wyznaczenie bayesowskich (zatem dopuszczalnych) reguł decyzyjnych, które uwzględniają reakcje na różne miary inflacji.
7. Analizy relacji pomiędzy polityką pieniężną i makroostrożnościową. Budowa formalnych modeli, w ramach których jest możliwe rozważenie konsekwencji występowania zarówno koordynacji jak i jej braku w przypadku rozważanych polityk.

Konkludując tę część recenzji napiszę, że rezultaty naukowe Habilitanta uważam za ważne i wartościowe. Badania nawiązują do trendów literatury światowej i do współczesnych badań z zakresu empirycznej i teoretycznej makroekonomii. Główne osiągnięcie naukowe wskazane w dokumentacji oceniam pozytywnie.

Ocena aktywności naukowej realizowanej w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej lub kultury, w szczególności zagranicznej

Badania ujęte w ramach głównego osiągnięcia naukowego, jak i inne projekty Habilitant realizował we współpracy z wieloma specjalistami z polskiego środowiska naukowego. Większość badań prowadził na Uniwersytecie Łódzkim, gdzie realizował granty badawcze NCN i współpracował z pracownikami Katedry Ekonometrii Uniwersytetu Łódzkiego oraz innymi badaczami. Dodatkowo na uwagę zasługuje intensywna praca w zespołach realizujących projekty między innymi w Szkole Głównej Handlowej, Narodowym Banku Polskim i Głównym Urzędzie Statystycznym, to znaczy:

1. Prowadzenie w latach 2013-2016 badań w ramach projektu *Nowe metody badania stabilności finansowej sektora bankowego* finansowanego przez Narodowe Centrum Nauki i kierowanego przez prof. Dobromiła Serwę. Projekt był realizowany w Szkole Głównej Handlowej.
2. Kierowanie w 2014 roku – uzyskany w drodze otwartego konkursu – projektem badawczym, finansowanym przez Narodowy Bank Polski pt. *Optymalne strategie polityki pieniężnej dla Polski uwzględniające wrażliwość banku na ryzyko nieosiągnięcia założonego celu*.
3. Prowadzenie w latach 2019-2022 analiz produktywności przedsiębiorstw niefinansowych w Polsce, które Habilitant realizował w ramach obowiązków związanych z zatrudnieniem w Głównym Urzędzie Statystycznym. Dr Mariusz Górajski realizował też projekty badawcze w Centrum Badań i Edukacji Statystycznej (CBiES) Głównego Urzędu Statystycznego.

Dodatkowo dr Mariusz Górajski prowadził badania nad ryzykiem zawodowym zranień, zakłuc i urazów pracowników medycznych, we współpracy z zespołem badaczy Zakładu Higieny i Promocji Zdrowia Uniwersytetu Medycznego w Łodzi. Uzyskany w ten sposób dorobek można zaliczyć do dyscypliny nauki o zdrowiu, natomiast wspominam o tym, ponieważ współpraca ta stanowi dla mnie kolejny dowód na intensywną pracę naukową Habilitanta na wielu polach badawczych i w wielu zróżnicowanych zespołach

naukowych.

W mojej ocenie Habilitant wykazuje się istotną aktywnością w prowadzeniu badań we współpracy z ekspertami z innych ośrodków. Realizował bardzo ciekawe projekty w różnych zespołach i podejmował wiele różnych zagadnień badawczych poza miejscem swojej pierwotnej afiliacji. W nawiązaniu do kryteriów ustawowych aktywność Habilitanta *realizowaną w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej lub kultury, w szczególności zagranicznej* oceniam pozytywnie.

Ocena osiągnięć dydaktycznych, organizacyjnych lub popularyzujących naukę lub sztukę

Habilitant jest doświadczonym dydaktykiem przedmiotów ilościowych. Od początku zaangażowania w Katedrze Ekonometrii Uniwersytetu Łódzkiego prowadzi zajęcia dydaktyczne, w szczególności kursy w języku angielskim z przedmiotów Mathematics, Mathematics 1, Mathematics 2 na kierunku Ekonomia. Prowadził kurs Modern Monetary Policy dla studentów II stopnia Analityki Gospodarczej. Od 2019 roku dr Górajski jest opiekunem modułu Finanse I na kierunku Ekonometria i Analityka Danych. Habilitant prowadził także seminaria magisterskie i licencjackie. Pod jego opieką powstało 9 prac licencjackich oraz jedna praca magisterska. Jest też autorem siedemnastu recenzji prac licencjackich lub magisterskich. W latach 2016-2018 był opiekunem I roku studiów I stopnia kierunku Analityka Gospodarcza prowadzonym na Wydziale Ekonomiczno-Socjologicznym Uniwersytetu Łódzkiego. W latach 2016-2020 był członkiem wydziałowej Rady Konsultacyjnej kierunku Analityka Gospodarcza. Brał też udział w pracach nad utworzeniem nowego kierunku Ekonometria i Analityka Danych (studia stacjonarne I stopnia o profilu ogólnoakademickim). W latach 2014 - 2017 dr Mariusz Górajski odbył trzy staże dydaktyczne w International College of Zhengzhou University (Chiny) gdzie prowadził zajęcia w języku angielskim z przedmiotu Calculus II (48 godzin), Habilitant był też promotorem pomocniczym w przewodzie doktorskim dr. Wojciecha Starosty *Modelling the Loss Given Default for Retail Contracts*.

Wyniki badań naukowych były przez Habilitanta prezentowane na wielu konferencjach krajowych i zagranicznych. Zgodnie z przesłaną dokumentacją referatów tych było łącznie trzydzieści siedem. Warto tutaj wymienić *International Conference on Controlled Deterministic and Stochastic System, XXVI EUROINFORMS European Conference on Operational Research, Economics, Management and Marketing in Prague 2014, 13th Viennese Workshop on Optimal Control and Dynamic Games, International Conference on Computational and Financial Econometrics CFE* i wiele innych konferencji o zasięgu międzynarodowym.

W 2014 roku dr Górajski pełnił funkcję sekretarza komitetu organizacyjnego 11. edycji międzynarodowej konferencji *FindEcon Conference on Forecasting Financial Markets and Economic Decision-Making* organizowanej przez Katedrę Ekonometrii Uniwersytetu Łódzkiego. Poprowadził też sesję naukową dotyczącą polityki pieniężnej na międzynarodowej konferencji *Econometric Research in Finance (ERFIN) Workshop* w 2020 roku.

Moja ocena kryterium osiągnięć dydaktycznych, organizacyjnych lub popularyzujących naukę lub sztukę jest pozytywna.

Konkluzja

Biorąc powyższe pod uwagę, przedstawiony dorobek dr Mariusza Górajskiego należy ocenić pozytywnie. Dorobek ten spełnia wymogi stawiane kandydatom, ubiegającym się o stopień naukowy doktora habilitowanego, zawarte w art. 219 ust. 1 *Ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce* (Dz. U. z 2023 r. poz. 742 z późn. zm.), to znaczy:

1. Habilitant legitymuje się stopniem doktora,
2. Habilitant posiada w dorobku osiągnięcia naukowe, stanowiące w mojej ocenie znaczny wkład w rozwój dyscypliny nauki ekonomia i finanse,
3. Habilitant wykazuje się istotną aktywnością naukową realizowaną w więcej niż jednej uczelni (instytucji naukowej)

W związku z tym jestem za nadaniem dr Mariuszowi Górajskiemu stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych, w dyscyplinie ekonomia i finanse oraz wnoszę o dopuszczenie Habilitanta do dalszych etapów postępowania habilitacyjnego.

